

→ **Devir ve Birleşmeye KDV Ayarının Ayrıntıları Belli Oldu!**

(05.11.2024)

Maliye, gayrifaal, devir KDV'si - geçmiş yıl zararları yüksek ve kamuoyunda zombi şirket olarak adlandırılan şirketlerde...

Maliye, gayrifaal, devir KDV'si - geçmiş yıl zararları yüksek ve kamuoyunda zombi şirket olarak adlandırılan şirketlerde devreden KDV usulsüzlüklerini önlemek amacıyla devir, birleşme ve tür değiştirmeyi zorlaştıran bir düzenleme yaptı.

Aslında Maliye devir, birleşme ve tür değiştirmeye KDV ayarı verdi desek yanlış olmaz!

7425 sayılı Torba Yasa ile yapılan bu düzenleme, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girdi.

Kurunun yanında yaşta yanar düzenlemesi!

Düzenleme amacı doğru ancak hepsinin olduğu gibi bu düzenlemenin de artı ve eksi yanları var. Bu düzenleme belki fiktif devir KDV'si bulunan işletmelerin devir, birleşme ve tür değiştirmesini önlemek amacıyla yapıldı ancak yasalaşan hüküm tüm devir, birleşme ve tür değişikliklerini kapsar nitelikte.

Yani, "**Kurunun yanında yaşta yanar**" şeklindeki atasözünü doğrulayacak cinsten bir düzenleme!

Değişiklikten önceki uygulama nasıldı?

Değişiklikten önceki uygulamada; devir, bölünme ve birleşme işlemlerinde faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden ve birleşen şirketlerin devir KDV'leri, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya birleşilen şirketler tarafından hiçbir şarta bağlı olmaksızın indirim konusu yapılabiliyordu. **Örneğin**, sonraki döneme devreden KDV'si bulunan (A) şirketi ile (B) şirketinin KVK'ya göre birleşmesi halinde, (B) şirketi birleştiği (A) şirketinin devir KDV'sini herhangi bir izne veya şarta bağlı olmaksızın indirebiliyordu.

Yapılan değişiklik tam olarak ne?

KDV Kanununun 17/4-c maddesinin parantez içi hükmünde yer alan "**mükerrer indirim yol açmayacak şekilde**" ibaresinden sonra gelmek üzere "**Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre**" ibaresi eklendi.

Peki düzenleme ile ne değişti?

7425 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeye göre, Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri sonunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'leri, faaliyete başlayan, devir ve bölünme sonrasında devredilen veya birleşilen şirketler tarafından yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre indirim konusu yapılabilecek. Yani, bu şirketlerin devir KDV'lerinin indirimi, yapılacak vergi incelemesi ile doğrulanma şartına bağlandı. Üstelik yapılacak inceleme herhangi bir yılla veya zamanaşımı süreleri ile sınırlı değil (**KDVK. Mad.17/4-c**).

Maliye uygulamanın usul ve esaslarını gecikmeden belirledi!

Maliye yapılan bu yeni düzenlemenin usul ve esaslarını yayınladığı 52 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile belirledi (**31.10.2024 tarihli ve 32708 sayılı Resmi Gazete**).

Devir KDV'nin indirilebilmesi için vergi incelemesi talep edilmesi gerekiyor!

52 No.lu Tebliğde yapılan açıklamalara göre, 2 Ağustos 2024 tarihi itibarıyla faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden işletme ve şirketlerin devreden KDV tutarlarının, yeni işletme veya şirketler tarafından indirim konusu edilebilmesi vergi incelemesi şartına bağlanmış bulunuyor.

Devreden KDV tutarlarının indirim hesaplarına alınabilmesi için devir, bölünme, nevi değişikliği sonucu oluşan yeni işletme ya da şirket tarafından öncelikle bağlı bulunulan vergi dairesine konuya ilişkin vergi incelemesi yapılması hususunda bir talep dilekçesi ile başvurulması gerekiyor. Söz konusu talep ilgili vergi dairesince inceleme yapmaya yetkili ilgili denetim birimine ivedilikle aktarılacak.

Devir KDV hemen indirilmeyecek, Vergi İnceleme Raporu beklenilecek!

Devreden KDV'ler devir, bölünme, nevi değişikliği sonucu oluşan yeni işletme ya da şirket tarafından hemen indirim konusu yapılmayacak, vergi incelemesi sonucu beklenilecek, vergi incelemesi sonucu

düzenlenen raporda uygun görülen indirim KDV tutarı, raporun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihi kapsayan dönem (ay) beyannamesinde yeni işletme ya da şirket tarafından indirim konusu yapılabilecek.

Örnek: (A) Ltd. Şti. 20 Ağustos 2024 tarihinde (B) A.Ş.'ye devrolmuştur. Devir tarihi itibarıyla (A) Ltd. Şti.'nin devreden KDV tutarı 10 Milyon TL'dir. (B) A.Ş., devreden KDV tutarını indirim hesaplarına alabilmek için bağlı bulunduğu vergi dairesine 2 Eylül 2024 tarihinde inceleme yapılması talebi ile başvurmuştur.

Konuya ilişkin vergi inceleme raporu vergi dairesi kayıtlarına 15 Ocak 2025 tarihinde intikal etmiş olup, raporun sonuç bölümünde 7 Milyon TL tutarında devreden KDV'nin (B) A.Ş. tarafından indirim hesabına alınması uygun bulunmuştur. (B) A.Ş. tarafından bu tutar Ocak/2025 dönemi KDV beyannamesinde indirim konusu yapılabilecektir.

2 Ağustos 2024'den itibaren yapılan devir, bölünme ve birleşmeler için geçerli!

Bu düzenleme 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden, bu tarihten itibaren yapılan devir, bölünme ve birleşme işlemleri için geçerli olacak. Yani, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren yapılan devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'leri, bölünme suretiyle faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketler tarafından zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesiyle doğrulanması şartıyla indirim konusu yapılabilecek. Böyle bir vergi incelemesi yapılmadan söz konusu devir KDV'ler faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketler tarafından indirim konusu yapılamayacak.

Tür değişikliği de bu kapsamda!

Maalesef tür değişikliği de bu kapsamda! Kurumlar Vergisi Kanununa göre, şirketlerin Kanunda belirtilen şartlar dahilinde tür değiştirmeleri de devir hükmünde bulunuyor (**KVK Mad. 19/1-2**). Örneğin, bir Ltd. Şti.'nin tür değişikliği yoluyla A.Ş.'ye dönüştüğünü ve Ltd. Şti.'nin 950 bin TL devir KDV'si bulunduğunu varsayalım. Tür değişikliği yoluyla oluşan A.Ş.'nin, Ltd. Şti.'nin 950 bin TL devir KDV'sini indirebilmesi için, bu KDV'lerin doğruluğunun yapılacak bir vergi incelemesi ile tespit edilmesi ve doğrulanması gerekiyor.

Peki, GVK 81. Maddedeki devir ve dönüşüm işlemleri de kapsama giriyor mu?

Evet, GVK'nın 81. Maddesinde belirtilen ölüm halinde mirasçılara devir işlemleri ile kollektif ve adi komandit şirketlerin bu maddede yazılı şartlar dahilinde nev'i değiştirerek sermaye şirketi haline dönüşmesi ve kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devir alan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması şeklinde gerçekleştirilen işlemler de kapsama giriyor.

Vergi İnceleme şartı devir KDV'nin indirimi ile ilgili!

Evet, vergi incelemesi şartı, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren yapılan devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'lerinin, bölünme suretiyle faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketler tarafından indirilip indirilemeyeceği ile ilgili.

2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren bölünme suretiyle faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketlerin, devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'lerini indirebilmeleri için, bu KDV'lerin zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesiyle doğrulanması gerekiyor.

Devir KDV yoksa ya da devir KDV indirilmeyecekse inceleme de yapılmayacak!

Vergi incelemesi, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren bölünme suretiyle faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketlerin, devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'lerini indirebilmeleri için zorunlu bulunuyor.

Dolayısıyla, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren yapılan devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'si yoksa, herhangi bir sorun da yok, bunlar devreden KDV doğrulama incelemesinin dışında kalıyorlar.

Ayrıca, 2 Ağustos 2024 tarihinden itibaren bölünme suretiyle faaliyete başlayan, devralan veya birleşilen şirketler, devir, bölünme ve birleşme işlemleri sonucunda faaliyetini bırakan, bölünen, infisah

eden veya birleşen şirketlerin devir KDV'lerini indirmek istemiyorlarsa, yine vergi incelemesine tabi olmayacaklar.

Düzenlemeyle ilgili kişisel değerlendirmemiz

Bize göre de yapılan düzenleme son derece doğru ve yerinde.

Bu konuyla ilgili iki önemli önerimiz ise şu şekilde:

Birincisi, devir KDV'nin doğruluğuna ilişkin olarak yapılacak vergi incelemelerine bir süre kısıtı konulmalı, bu süre de çok kısa tutulmalı. Devir, birleşme ve tür değiştirmede devreden KDV incelemesinin çok kısa sürede sonuçlandırılması hem bu işlemlerin yapılması hem de devralan birleşilen ve tür değiştirme sonucu oluşan yeni şirketlerin KDV indirimlerinin gecikmemesi bakımından oldukça önemli.

İkincisi ise, en azından tür değişikliği kapsam dışında bırakılabilir, KDV indirimi inceleme şartına bağlanmayabilirdi. Çünkü, tür değişikliğinde, tür değiştirme sonucunda tescil edilecek ticari işletme, önceki şirketin devamı sayılıyor. Ancak, yapılan düzenlemeden, Maliye'nin tür değişikliğini bunları ayrı tutacak bir kıstas bulamadığı anlaşılıyor.

Zombi şirket tasfiyeleri hızlanacak!

Bu düzenleme, sadece devreden KDV'si nedeniyle bekletilen zombi şirketlerin tasfiyesini de hızlandıracak.

Artık 2 kez düşünmek gerekecek!

Evet, tam olarak böyle.

Devir KDV doğrulama incelemesi düzenlemesinden sonra devir, birleşme ve tür değiştirme kararları için artık 2 kere düşünmek gerekecek!

Kaynak: Abdullah Tolu / Ekonomim.com